

Resume

**5.6.
1931**

470
betalende
deltagere

Efter velkomsten sang Sydsjællands Folkekor og der var fællessang. Forstander **Peder Jørgen Madsen Vinther**, Silkeborg seminarium, talte om folkelig andagtsfølelse. Grundlovsdagen burde ikke bruges til politiske eller kirkelige møder, men til at samle os om folkets fælles helligdomme som dansk digtning, sange, salmer og historie.

Pastor **Jersien**, Væggerløse: Et menneskes og et folks mindedage er herligheder i vore hjerter. Ikke alle folkevalgte levede op til 1849-grundloven, men Grundtvig fik en folkelig oplysning i gang, som kunne holde trit med tidens tarv og trang. I de nuværende hårde tider vil det danske folk også kunne ride en hård tid af.

Sydsjællands Folkekor sang endnu nogle sange, før mødet sluttede.

**5.6.
1932**

571
betalende
deltagere

Biskop **Anker Jensen Rud**, Odense, talte om noget fælles, først om skuffelsen over, at alt efter verdenskrigen ikke var blevet godt. Skuffelsens psykologi handler også om at opstille urealistiske forventninger. Det folkelige håb er i Danmark måske skuffet, fordi i 1849 vi fik grundloven uden den store kamp, som man bagefter kan mindes. Idealer udefra kan aldrig blive en del af folkets rødder.

Forstander **Frede Terkelsen**, Danebod højskole, talte om den tyske storindustrimand og tænker Walther Rathenau, som blev myrdet samtidig med, at 2 finansspekulanter begik selvmord. Rathenaus far havde grundlagt AEG og givet sønnen en streng opdragelse, som lod der være plads til kunstneriske tanker. Han "voksede op indefra" og blev en idealist, der keredede sig om det indre liv. Han blev aldrig færdig, altid på vej. Under og efter verdenskrigen var han som minister med til at fastholde forbindelsen til Rusland.

**5.6.
1933**

472
betalende
deltagere

Forstander **Holger Begtrup**, Frederiksborg højskole, manede til værn om folkelivet. Den ydre samfundsordning er nu ved at tage luven fra det indre folkelivs udvikling. Nogle andelsselskaber er folkelige, mens mange andre er rent kommercielle – ligesom mange mennesker.

Pastor **Petersen**, Flensborg, fortalte om det danske virke syd for grænsen. Der er fortsat mange brydninger mellem dansk og tysk syd for grænsen, som man som præst bærer over med, når arbejdet skal udføres.

**5.6.
1934**

437
betalende
deltagere

Provst **H.P. Meinertsen**, Mern, bød velkommen på 85-årsdagen for 1849-grundloven og i en tid, hvor man rundt om i Europa har forladt folkestyret og måske indladt sig på noget, man senere vil fortryde bitterligt.

Forstander **Uffe Grosen**, Vallekilde højskole, talte om, at begivenhederne i Tyskland har gjort et dybt indtryk på de danskes sind. Man har fjernet retten til at tale, tro og skrive frit, og den økonomiske frihed er ophævet. Den tidligere kulturnation er ikke mere en retsstat. Nationalismen træder alt ned for fode. Vi skal ikke forledes til at tro, at der kun findes marxisme og nationalsocialisme – for i Danmark har vi den folkelig-liberalistiske bevægelse, hvis kerne er tillid og frihed til folket. Vi skal derfor uddanne og udvikle folket.

Pastor **Jersien**, Væggerløse, talte om, at nogle mennesker havde fået en vis mistillid til parlamentarismen. Folket fik først friheden "til bunds" efter de politiske kampe i 1880-90'erne, og ungdommens manglende politiske interesse kan skyldes de dybe partipolitiske grøfter og kampe. Det er talerens håb, at den danske ungdom ikke vil give den frihed fra sig, som er folkets bedste eje.

**5.6.
1935**

252
betalende
deltagere

Slotspræst **Oscar Geismar**, København, talte om det nuværende tideherv som afslutning på "frigørelsesværket", men foredraget ønskede han ikke refereret. Dansk ånd kan kun trives i frihed, og folkefriheden afhænger af, om ånden også i fremtiden kan bejle til menneskene.

Domæneforpagter **Erik Appel**, Ellehus, talte om forholdene i "den truede firkant" i Nordslesvig, mellem Tønder og Tinglev, hvor der bor mange hjemmetyskere. Nogle svinger dog i takt med konjunkturerne. Der er brug for at gøre befolkningen bevidst om at være dansksindede og gøre det til en levende landsdel, fuldt af folkeliv. Der er brug for tilgang af midler og personer fra den øvrige del af landet.

Mødet i 1935 blev det sidste grundlovsmøde i Mogenstrup Skov, arrangeret af

Foreningen af Indbydere til Folkemøder i Sydsjælland.

Fra 1936 afvikledes møderne på Brøderup Højskole / Ungdomsskole.

5.6.1931

FOLKEMØDET
i Mogenstrup Skov
begynder Fredag den 5. Juni, Kl. 3, med Taler af Seminarieforstander Vinther, Silkeborg, og Pastor Jersien, Væggerløse.
En Afdeling af Sydsjællands Sangerkor vil synge flerstemmige Sange.
For Adgangen er Betalingen nedsat til 50 Øre.

Folkemødet i Vordingborg
begynder Valdemarsdagen den 15. Juni, Kl. 3, med Taler af Højskoleforstander Jens Rosenkjær og Pastor L. A. Jensen, Møgeltonder.
Betalingen for Adgang er nedsat til 50 Øre.

Paa Indbyrdes Vegne:
Emil Dam. Meinertsen.

Næstved Tidende 30.5.1931

Folkemødet i Mogenstrup Skov.

Foredrag af Seminarieforstander Vinther, Silkeborg, og Pastor Jersien, Væggerløse.

Næstved Tidende den 6.6.1931:

Det Udvalg, som gennem en lang Aarrække har indbudt til Folkemøderne i Mogenstrup og Vordingborg, henholdsvis Grundlovsdagen og Valdemarsdagen, har tidligere kunnet glæde sig over en noget større Tilslutning til disse Møder, end Tilfældet har været i de senere Aar.

I Gaar havde Udvalget en god Forbunds-fælle i Vejret, som viste sig fra sin venlige Side, og set i Forhold til de nærmest foregaaende Aar, var det en ret anseelig Forsamling, ikke mindst af unge, som havde givet Møde paa den flagsmykkede Stædeplads i Mogenstrup Skov, vel omkring 500 i Tallet. Og det blev, som altid ved denne Lejlighed, et lødigt og interessant Møde med gode Foredrag, Sang og Musik.

Efter nogle Musiknumre indledede Provst Meinertsen, Mern, paa Udvalgets Vegne, idet han knyttede nogle Bemærkninger til det, der skete i 1849, da vi fik 5. Juni-Grundloven, som betød et nyt Udviklingsgrundlag for vort Folk paa saa mange Omraader. Lad os være taknemlige for den Gave, der blev skænket Folket den Gang, og fordi vi fik Grundloven paa en saa fredelig og sund Maade. Og lad os haabe, at Straalerne fra den Morgenrøde, som oprandt 5. Juni 1849, fremdeles maa lyse i vort Folk. Leve Grundloven!

En Afdeling af Sydsjællandske Folkekor under Ledelse af Lærer Erik Nielsen, Næstved, sang nu smukt nogle kendte danske Sange, der lønnedes med Bifald, og hele Forsamlingen sang „Som dybest Brønd har altid klarrest Vand“.

Taler 1: Forstander **Peder Jørgen Madsen Vinther**, Silkeborg

http://www.denstoredanske.dk/Dansk_Biografisk_Leksikon/Uddannelse_og_undervisning/Seminarieforstander/P.J.M._Vinther

Taler 2: Pastor **Jersien**, Væggerløse

470 betalende voksne deltagere a' 0,50 kr.



Peder Jørgen Madsen Vinther

Folkelig Andagtsfølelse.

Seminarieforstander Vintners Foredrag.

Seminarieforstander Vinther, Silkeborg, fik nu Ordet for at tale over Emnet: folkelig Andagtsfølelse.

Vore folkelige Festdage har i de senere Aar mere og mere formet sig som partipolitiske Møder eller kristelige Opbyggelsesmøder. Jeg underkender ikke Betydningen af saadanne Møder, men vi kunde holde dem alle andre Dage i Aaret og ikke paa de folkelige Festdage, hvor vi i Stedet skulde prøve paa at udfolde vort fælles Folkebanner. Thi har vi ikke en fælles Landsmandsfølelse, er det, der skulde holde vort Folk i Live, visnet.

Paa de folkelige Festdage skulde vi samle os om Folkets fælles Helligdomme, ligesom Nordmændene gør det paa 17.-Majdagen, som i Norge er en Folkefest i stor Stil. Held det Folk, som kan sætte sig ud over Partikampen og har Øre for Klangen, naar der kaldes paa det folkelige. Og vi Danske mangler ikke noget at samles om. Tænk paa vor Digtning, vore Sange og vor Historie. Vi har især en dansk-præget religiøs Digtning, som kan synges

baade i vore Kirkehuse og under de lyse Bøge. Det er noget af dette, som skal give sig Udslag paa vore folkelige Festsdage, for at navnlig Ungdommen ikke skal blive folkelig rodløs.

Selve dette Ord folkelig var en Tid ved at komme i Miskredit; der blev maaske slidt lovlig meget paa det. Men et Ord kan genfødes igen, og det kan dette Ord ogsaa.

Tal. fremhævede den uvurderlige Betydning, det havde, at den danske Salmesang var saa dansk præget, og sluttede med at udtale Haabet om, at vi kunde samles om det, der binder os sammen og giver Folkesindet Næring. Et Danmark leve!

Der blev sunget et Par Sange, „Hil dig, vor Fane“ og „Moders Navn er en himmelsk Lyd“.

Pastor Jersins Foredrag.

Derpaa fik Pastor Jersin, Væggerløse (tidl. Herlufmagle) Ordet.

Der er, indledede Præsten, Mindedage i vi Menneskers Liv, som vi ser tilbage paa og mindes med Glæde. Vi mindes disse Dage og Begivenheder i Erkendelse af, at de betød noget for os og gav os noget, som endnu er en levende Magt, en Herlighed i vort Hjerter. Og paa samme Maade forholder det sig med vort Folks Mindedage, bl. a. Grundlovsdagen. Det Folkeliv, der vaagnede i 48, er aldrig slumret ind. Bevidstheden om, hvad vi ejer i vort Fædreland og Folk, er endnu levende iblandt os.

Hele det danske Folk var ikke

den Gang politisk modent til de politiske Rettigheder, der blev givet. Der kom ogsaa Folk ind i Rigsdagen, som ikke var deres Opgave fuldt voksen. Men det gik dog over al Forventning godt, og det skyldtes ikke mindst, at Grundtvig fik en folkelig Oplysning i Gang, som kunde holde Trit med Tidens Tarv og Trang. Baade aandeligt og materielt indledes en Tid med overordentlige Fremskridt. Vi behøver blot at tænke paa den Betydning, Mænd som Edvard Tesdorff paa Ourupgaard eller Præsten Peter Rørdam i Mern fik. Hos Peter Rørdam gik det folkelige og det kristelige Haand i Haand, ligesaa hos andre grundtvigske Præster. De vandt Hjerterne og vakte Samvittigheden. De var baade kristelige og folkelige Vækkere.

Aanden fra 48 blev en Magt i danske Menneskehjerter.

Vi befinder os nu i en alvorlig Tid, men den danske Bondestand har før redet en haard Tid af. Jeg tror, at det danske Folk har den Kraft i sig, saa det kan komme igennem. Hertil skal hjælpe os Forvisningen om, at

„vor Gud sidder fast i det høje,
over os vaager Forsynets Øje,
vi endnu har det bedste tilbage;
thi end lever den gamle af Dage.“

Et Leve for det danske Folkeliv.

— — —

Efter Foredraget sang man „Saa længe Danmark har en Bøg i Skoven“, og Sangkoret sang paa ny nogle smukke Sange, forinden Provst Meinertsen sluttede Mødet med at rette en Tak til de to Talere, til Sangerne og til Forsamlingen og opfordrede Mødedeltagerne til at virke for, at næste Aars Stævne kunde faa endnu større Tilslutning.

5.6.1932

Folkemødet i Mogenstrup
den 5. Juni (Grundlovsdagen)
begynder Kl. 3.
Talere: Biskop Rud fra Odense og Forstander F. Terkelsen, Danebod Højskole, Als.

Folkemødet i Vordingborg
den 15. Juni (Valdemarsdagen)
begynder Kl. 3.
Talere: Stiftsprovst Johs. Fogh-Petersen fra Odense og Forstander Fr. Nørgaard fra Antvorskov.
Adgang til Møderne 50 Øre, Sanghefter gratis.
Paa Indbydernes Vegne:
Emil Dam. Meinertsen.

Næstved Tidende 31.5.1932

Taler 1: Biskop **Anker Jensen Rud**, Odense
<http://gunnibusck.dk/led6bojesen.htm>

Taler 2: Forstander **Frede Terkelsen**, Danebod højskole
<http://www.jv.dk/artikel/878511:hyperlokal-Gunner-Rasmussen-fortaeller-om-Danebod-HOejskole>

571 betalende voksne deltagere a' 0,50 kr.

Næstved Tidende den 6.6.1932:

Folkemøderne i Mogenstrup.

Foredrag af Biskop Rud og Forstander Frede Terkelsen, Danebod Højskole.

Folkemødet i Gaar i Mogenstrup havde samlet 6—700 Tilhørere, der i den noget kolige Temperatur paa Mødepladsen paahørte de udmærkede Indlæg fra de to Talere, Biskop Rud, Odense, og Forstander Frede Terkelsen, Danebod Højskole.

Da Formanden for Mødekomiteén, fhv. Højskoleforstander Emil Dam, Brøderup, var forhindret i at være til Stede paa Grund af Sygdom, bød Provst Meinertsen, Mern, velkommen, efter at man havde sunget „Den signede Dag med Fryd vi ser —“. Provsten udtalte, at det ikke var under den lyseste Stemning, man kunde samles paa denne Grundlovsdag, og maaske har der ikke i de snart hundrede Aar, vi har levet under Grundloven, ligget en saa mørk Skygge — 1864 undtaget — som denne Gang. Han gjorde i denne Forbindelse opmærksom paa nogle Ord fra Leonora Christines Jammersminde: „Enhver Byrde har 2 Hanke, hvorved den kan løftes, en lidelig og en ulidelig, og det gælder da om at faa fat i den lidelige“. Saaledes gælder det da ogsaa om med Hensikts paa de nuværende Vanskeligheder gennem Frimodighed at faa fat paa den rigtige Side, den lidelige Hank. Provsten udbragte et Leve for Grundloven, og man sang „Fædreland ved den bølgende Strand“.

Derpaa talte

Biskop Rud,

der til Indledning udtalte, at han af Provst Meinertsens Ord havde faaet Bekræftelse paa, at dette Møde skulde være et folkeligt Møde, et Møde, hvor man samledes om det fælles, og i dette tog han sit Udgangspunkt til at tale om noget, der er fælles i vor Tid: Skuffelsen.

Vi fra før Krigen ventede, at naar Raseriet engang var hørt op, og vi var færdige med at vende os mod os selv og rive vort Bryst op, skulde der komme bedre Tider, en lykkeligere Tid og en Byggetid. Denne Efterkrigstid har skuffet os, og de, der blev unge under og efter Krigen og føler de vanskelige Forhold, er blevet „kritisk indstillet“, som man siger. Det er til at forstaa denne kritiske Indstilling over for det nedarvede og Kravet om en Omvurdering af Værdierne, saa der begyndes paa et nyt Grundlag. Dette har medført denne Radikalisme, som bogstavelig talt forlanger Forholdene ændret fra Roden.

Lad os dvæle lidt ved det, som jeg vil kalde

Skuffelsens Psykologi.

Jeg husker, hvorledes et Maleri engang gjorde et dybt Indtryk paa mig. Man saa en midaldrende Kvinde sidde ved et langt, tomt Bord, med foldede Hænder og tankefuld. Under Billedet stod der: „Jeg troede, Livet var Lykke“. Der kan være en Skuffelse ved, at man ikke faar det, man ønsker; men der er ogsaa en Skuffelse, der kan komme, selv om man faar, hvad man haaber. Det kan lyde mærkeligt, og dog kender mange Skuffelsen over, at det, de ventede sig af det opnaaede, ikke svarede til de Forestillinger, de havde forbundet med det.

Hvad kan nu Grunden være til dette? Ja, det kan komme af, at man ikke har sit Sind i Orden til at opleve det store, naar det er der. De Mennesker, der ikke er i Stand til at opleve det store, er ofte Mennesker, der har rigelig Længsel til det, er ofte Menne-

sker, der har rejst over hele Jorden. Og saa er der Mennesker, der finder Oplevelsen i dette at gaa over en Vej og tale med interessante Mennesker eller gaa en Tur i en Have. Det kunde Brorson. Allerede naar han saa Nælderne, vandrede han sig og takkede Gud: „O, hvor er din Visdom stor, din Godhed, Kraft og Rige —“.

Vi møder Skuffelserne ikke alene i vort personlige Liv, men ogsaa i vort Folkeliv, vort nationale Liv og vort Kristenliv. Taleren vilde ikke opholde sig ved det første, men nærmere omtale

det folkelige.

I 1840'erne saa man hen til Konstitutionen, hvorefter Folket skulde raade gennem sine egne Mænd, som noget fantastisk godt. Vi fik vor Forfatning uden de Blodsudgydelser og Véer, som det skete i andre Lande. Den kom blidt dalende ned til os, og allerede i dette har man maaske noget af Grunden til, at vi ikke rigtig kom til at skønne paa, hvad det var, vi havde faaet. Det varede ikke længe, inden Vanskelighederne og Skuffelserne kom, og mange af os ældre kan endnu huske, hvor bittert Partierne stod over for hinanden i den Forfatningskamp, hvor meget godt i det danske Folk gik til Grunde, ogsaa kirkeligt. Man kan maaske møde en Blasfemi over for det, vi nu har faaet. Men da er det godt at se paa, hvordan de har det ude i Verden. Jeg tænker her paa Rusland, der aldrig har haft en fri Forfatning, tænker paa den Nød og Elendighed, der findes derovre. Det russiske Folk, dette Lidelsens Folk, bøjer sig taalmodigt; det har nemlig aldrig kendt andet end Tvungen. Og se til Tyskland. Hvad gennemgaar ikke dette i saa mange Maader udmærkede tyske Folk? Nej, lad os besinde os paa, hvad det betyder, at vi har en fri Forfatning.

Det er en Lykke for et Menneske at være præget af sit Folk, dets Minder, dets Frygt, dets Haab. Der er nu Mennesker, der skal hente

deres Idealer udefra,

f. Eks. Moskva; men de bliver fremmede for deres Land. Det hævner sig nemlig at løsrive sig fra sit Folk og dets Historie og Rod. Hvad det betyder af aandeligt Armod at skifte Nationalitet, har vi set tydeligt i Mellem-slesvig. Det er en stor Rigdom at være nationalt indstillet — ikke nationalistisk.

Ogsaa inden for det kirkelige Liv har man mødt Skuffelser, og Ulykkesprofeter har travlt med at sige, at der ikke er mere Kristendom tilbage i Danmark, højst lidt Vane. Men lad os ikke diskutere, hvad der kan mangle. Det er bedre at se paa, hvad vi har, og jeg maa sige, at jeg tror paa Regenerationen og Genfødselen inden for Kirken.

Biskoppen sluttede med Ønsket om, at Gud vil styrke den Ryg, der skal bære Tidens Byrder, og at de Skuffelser og Oplevelser, vi er inde under, maa føre til en rig Tid for vort Folk.

Man sang „Som en rejselysten Flaade —“, hvorpaa

Højskoleforstander Frede Terkelsen

talte om den tyske Storindustri-
mand og Tænkter Walther Ra-
thenau, der for 10 Aar siden
blev myrdet Sct. Hans Dag, og
drog en Sammenligning mellem
ham og de to store Finansmænd,
der begik Selvmord med faa Da-
ges Mellemrum, Tændstikkon-
gen Ivar Kreuger og Kodak-
Kongen Eastman. Disse to sid-
ste adskilte sig fra Rathenau

derved, at de havde lagt deres
Maal i det ydre. For dem dreje-
de det sig kun om at vinde Rig-
dom. Ja, Eastman skød sig jo
netop, fordi han havde naaet,
hvad han vilde. Rathenau var
Søn af den berømte tyske Fi-
nansmand, der grundlagde „A.
E. G.“; men skønt han var Søn
af denne Industrifyrste, blev
hans Liv dog ikke en Dans paa
Roser. Hans Fa. opdrog ham
strengt, men alligevel paa en
saadan Maade, at Sønnen senere
kom til at beundre Faderens
stærke Personlighed. Han hørte
dog ikke til de overstærke, her-
skesyge Mennesker, hvis Børn
aldrig faar Lov til at være med.
Nej, Sønnen fik Lov til at be-
gynde nede fra, og skønt han
var en alsidig Kunstnerbegavel-
se og selv vilde have været Ma-
ler, holdt Faderen paa, at han
skulde uddanne sig først og
fremmest til noget praktisk.
Hans store Dygtighed førte til,
at han, før han traadte ind i
Faderens Selskab, sad i 50 Be-
styrelser.

Men Rathenau havde ikke lige-
som Kreuger og Eastman naaet,
hvad han vilde. Han forstod, at
det, som det gælder om for et
Menneske, er

at vokse op inde fra,
selv om man i det ydre har
naaet alt, hvad man kan ønske
sig. Han hørte til den Retning
indenfor Tænkningen, der kaldes
Idealismen. I Modsætning til
Materialisterne saa han, at det
mest virkelige er det indre Liv,
fordi dette varer ved ind i Evig-
heden, længe efter at det ydre
er død. Det er blevet sagt, at
han ikke naaede Idealet, og det
er rigtigt. Og det er godt, at
der er Mennesker, der kan sætte
Maalet, Idealet, saa højt, at de
aldrig naar det. Thi kun derved
kan man vokse helt op under de
hvide Haar. Der var en stadig
Higen hos Rathenau. Paa ham
passede det Valgsprog, den gam-
le Forstander Jørgen Pe-
tersen, Dalum, havde gjort
til sit:

Aldrig færdig, altid
paa Vej.

Rathenau saa ogsaa Faren
ved Menneskets Mekanisering.
Vi skal ud i Naturen. I denne
Tid, hvor vi er ved at gaa til i
Biler, Radio, Telefon osv., skal
vi særlig passe paa, at der ikke
bliver et Skel mellem os og Na-
turen.

Maalet for det Menneske, der i Dag vil frem, er Ære og Magt. Mennesket siger: „Jeg vil have, jeg vil synes“; men Fremtidsmennesket siger: „Jeg vil skabe, jeg vil være!“ Vii vi besejre Vanskelighederne, maa vi have vor Sjæl med. Men, siger Rathenau, Sjælen er ikke et Kampmiddel. Det inderste i Sjælen er nemlig Kærligheden. — Skal man frem i Verden nu, maa man være Egoist. — I ethvert Menneske, der har Evnen til uegennyttig Kærlighed, der er Betingelser for Sjælen. Rathenau opstillede tre Punkter, der har Betydning for et Sjælelivs Fødsel. Der er for det første Lidelserne. Jeg ved, han har Ret i dette. Det er, som en af mine tidligere Kolleger fornylig sagde ved et Møde i Sønderjylland:

Nødstid er Gudstid.

For det andet nævner Rathenau Naturens Nærhed, og for det tredje nævner han Ensomheden. Vi maa ud i Ensomheden og vokse der og blive os selv. Vi skal bort fra at leve som „Andelsmennesker“, bort fra Sammenstuvningen, der kun fører med sig, hvad Rathenau ogsaa saa, at Nutidens Menneskers Interesse for deres Medmennesker og Naboer er større end Kærligheden til dem (Munterhed).

Vi har været ude i Forstandstiden med Mænd som f. Eks. Voltaire og Georg Brandes. Ogsaa den Tid har sin Berettigelse, for der har jo været meget Meningsskræmmel, der skulde ryddes til Side. Men nu ska-

ber intet, og de fordrer meget.

Forstanderen sluttede sit interessante Foredrag med en Omtale af Rathenaus Indsats som Minister under Krigen og som Udenrigsminister efter Krigen, hvor han klarere end nogen anden saa, at man ikke kunde skære det Lem bort, der hedder Rusland. Uden Forbindelsen mellem Landene kunde Europa ikke genrejses. Dette førte til Rapallo-Traktaten under Genua-Konferencen i 1922,

de paafølgende voldsomme Angreb paa ham i den tyske Rigsdag og endelig Mordet paa ham af Studenter, der var blevet opfanatiseret af Dr. Helferichs hadske Angreb Dagen før i Rigsdagen.

Provst Meinertsen takkede med Forsamlingens Tilslutning de to Foredragsholdere, og Mødet sluttede med, at man sang „Dejlig er Jorden“.

5.6.1933

Folkemødet i Mogenstrup Skov
 Grundlovsdagen (2. Pinsedag) begynder Kl. 3.
 Talerne: Højskoleforstander Holger Begtrup, Frederiksborg, og Pastor Petersen fra Flensborg.
 Adgang 50 Øre.

Folkemødet i Vordingborg
 den 15. Juni (Valdæmarsdagen) begynder Kl. 3.
 Talerne: Provst Hjortkær fra Haderslev og Forstander Fr. Nørgaard, Antvorskov.
 Paa Indbydernes Vegne:
Emil Dam. Meinertsen.

Næstved Tidende 1.6.1933

Næstved Tidende den 6.6.1933:

Holger Begtrup maner til Værn om Folkelivet.

De ydre Former truer med at tage Luven fra det
egentlige i Tilværelsen.

Grundlovsdagens Folkemøde i Mogenstrup Skov.

FOR Grundlovsdagens Folkemøde var det vel, hvad Tilslutningen angaar, ikke absolut heldigt, at 2. Pinsedag i Aar faldt paa d. 5. Juni, men der var dog i det skønne Sommervejr mindst 600 Deltagere til Folkemødet i Mogenstrup Skov.

Talerne var i Aar Højskoleforstander Holger Begtrup, Frederiksborg, og Pastor Petersen, Flensborg. Førstnævnte holdt et klart og tankevækkende Foredrag om et Spørgsmaal, som det er tvingende nødvendigt at samle Opmærksomheden om. Pastor Petersen fortalte om den danske Virksomhed Syd for Grænsen paa sin livlige og fornøjelige Maade. Det blev saaledes et Møde, som baade det indbydende Udvalg og Tilhørerne havde meget Udbytte og Glæde af.

Mødet indlededes med, at man sang „I al sin Glans nu straalere Solen“.

Provst Meinertsen, Mern, som ledede Mødet, mindede om, at det baade var Grundlovsdag og Pinsehøjtid. Den kristne Menighed takker for den Grundlov, vi har faaet i vor Daabspagt. Det kan være smaat med Frugterne, og det kan det ogsaa, hvad den folkelige Grundlov angaar. Men vi siger Tak for det Grundlag, der blev lagt for vort Folkelivs Udvikling, og vi ønsker Lykke og Velsignelse for denne Udviklings Fortsættelse. Grundloven leve!

Pens. Lærer Nielsen, København, tidligere Gelsted, læste sin Mogenstrup-Prolog, der blev skrevet for en Snes Aar siden, men først nu blev fremsagt. Prologen modtoges med Bifald.

Man sang „I Danmark er jeg født“.

De ydre Former og det indre Liv.

Forstander Holger Begtrups Foredrag.

Vi Danske maa, indledede Hr. Begtrup, være vore Fædre Tak skyldige for den fri Forfatning,

Taler 1: Forstander **Holger Begtrup**, Frederiksborg højskole
http://www.denstoredanske.dk/Dansk_Biografisk_Leksikon/Uddannelse_og_undervisning/H%C3%B8jskoleforstander/Holger_Begtrup

Taler 2: Pastor **Petersen**, Flensborg
<http://www.>

472 betalende voksne deltagere a' 0,50 kr.



Holger Begtrup

de har givet os, og det er en utrolig Udvikling, der er sket siden da. Friheden blev ikke til-egnet og sikret med det samme; der maatte kæmpes for den, saa vi kunde faa gennemført, hvad Grundlovens egentlige Hensigt var. Den Kamp fyldte os, der var unge dengang. Da det folkelige Selvstyre var gennemført og anerkendt fra alle Sider, var det, som den flammende Begjæstring tog af; Grundlovsfe-sterne blev ikke nær saa højtide-lige, som da vi stod midt i Kam-pen. Det er ikke det storpoliti-ske, men Folkelivets Førelse, det sociale Spørgsmaal, der syssel-sætter os alle nu.

Et alvorligt Spørgsmaal.

Vi er dog ikke dermed trængt ind i det inderste Folkeliv, thi det kan der ikke lovgives om af Mennesker. Lovgivningen er kun den ydre Form, hvorimod Folkelivet har langt dybere Love. Den ydre Samfundsordning optager os mere nu end nogen Sinde før, og jeg er bange for, at dette ydre skal tage Luven fra det indre Folkelivs Udvikling, og det er et meget alvorligt Spørgsmaal.

Forstanderen mindede om det stærkt omsiggribende Foreningsliv. Egentligt folkelige er kun faa Foreninger; vi melder os ind i dem for vor egen Skyld og tænker ikke paa det fælles bedste. Det er ikke Kærlighed til Folk og Fædreland, men Kærlighed til en selv, der er Drivkraften.

Livets Bølgelinie.

Der er dog Undtagelser, f. Eks. de Andelsforetagender, som blev sat i Gang i Slutningen af forrige Aarhundrede. Det var Foretagender, som havde deres

Udspring i Folkekilden. Gid jeg kunde sige det samme om Andelsselskaberne i Dag. Blot det rent personlige ikke tager Overhaand i den Grad, at det tærer paa Folkelivet, som forholder sig til Foreningerne som Menneskelegemet til Klæderne. Vi maa aldrig sætte Skrædderens Værk over den levende Guds Værk.

Vi er alle Medlemmer af Livsamfundet, endnu før vi bliver født. Der kommer en Tid, hvor man higer fra den Kreds, i hvilken man kom til Verden. Det er en stærk Drift, der melder sig, naar Kampen for Tilværelsen skal begynde. De unge stifter saa ny Hjem; det er en Bølgelinie, og bestandig saaledes har Livet formet sig.

Kærlighedens Kilde.

I Hjemmet er Kærligheden en Kilde til Kraft. Manden og Kvinden er vidt forskellige Skabninger, men de kan ikke undvære hinanden. Og i Hjemmet er det indrettet saa viseligt af Gud, at det ikke er Egenkærligheden, men det fælles bedste, som bygger op. Kærligheden er den skabende Kraft, og det maa vi ivore Tider ikke glemme. Hjemmene maa bevares, og de, der kæmper for deres Opløsning, er i Strid med Grundloven for Menneskelivet.

Et Folk skal være aandeligt forbundet, og naar man tager Del i Folkelivet, hæver man sig over det egenkærlige og kommer uvilkkaarligt til at virke for det fælles bedste.

Vi har meget at takke for i det fælles Folkeliv, som udsprang i forrige Aarhundrede. Det bar meget i vort Folk gennem Tiden. Men nu har det trange Kaar, fordi den fordømte Verdslighed har taget Magten omkring os. Men vi maa ikke lade Folkelivet gaa til Grunde, thi end lever den gamle af Dage.

— Provst Meinertsen takkede med Forsamlingens Tilslutning for Foredraget.

Et Ord sydfra.**Pastor Petersens Foredrag.**

Efter at man havde sunget „Fremad er Verdens vilde Røst“, talte Pastor Petersen om Forholdene i Sydslesvig i det væsentlige i Overensstemmelse med det Foredrag, Pastor Petersen for nogen Tid siden holdt i Sønderjydsk Forening i Næstved, og som vi den Gang refererede. Taleren understregede, at Sydslesvig ikke mere i aandelig dansk Henseende er en Kirkegaard, som Redaktør Jessen kunde sige i 1900. Der er mange Danskere i Sydslesvig, og vi samles i stort Tal; over 5000 plejer vi at være ved det danske Aarsmøde.

Tysk og Dansk.

Pastor Petersen fortalte en Række Smaatræk og Eksempler paa, hvorledes Livet formede sig dernede Syd for Grænsen og navnlig om de talrige mere eller mindre betydende Brydninger mellem Tysk og Dansk, der forekommer i Hverdagslivet. Der er mange Vanskeligheder at overvinde, og som Præst maa man bære over med meget; det hjælper ikke at hænge sig i Formerne og de udvendige Bestemmelser.

Naar det gælder.

I alvorlige Stunder for den danske Sydslesviger kommer det danske Sindelag ofte meget stærkt frem. Det mærker man ikke til daglig; det mærker man kun, naar man er Sydslesviger og færdes dernede altid.

Pastor Petersen understregede, at ikke Grænsen, men Livet er det vigtigste. Vi taler ikke om Grænsen, men udfører vort Arbejde.

— Man sang „Vort Modersmaal er dejligt“, og Provst Meinertsen takkede under Tilslutning for Foredraget. Vi beder Pastor Petersen tage en hjertelig Hilsen med til de Danske Syd for Grænsen. (Bifald).

Provsten takkede Skovejeren, pens. Lærer Nielsen og andre Hjælpere ved Mogenstrup-Mødet.

Mødet sluttede med, at man sang „Jeg elsker de grønne Lunde“, og Provst Meinertsen fik Forsamlingens Tilslutning til at tage en Hilsen med til Forstander Emil Dam, som ikke i Aar kunde være Deltager i Mødet.

5.6.1934

Folkemødet i Mogenstrup
Grundlovsdagen (Tirsdag den 5 Juni) begynder Kl. 3.
 Talere: Højskoleforstander U. Grosen fra Vallekilde og Pastor Jersien fra Væggerløse.
 Adgang: 50 Øre.

Folkemødet i Vordingborg
Fredag den 15. Juni (Valdemarsdagen) begynder Kl. 3.
 Talere: Forfatteren J. Bukdahl fra Askov og Professor Vilb. Andersen. Foredrag og Oplæsning.
 Adgang: 75 Øre.

Paa Indbydernes Vegne:
Emil Dam. Meinertsen.

Næstved Tidende 29.5.1934

Næstved Tidende den 6.6.1934:

Grundlovsmødet i Mogenstrup.

To gode Indlæg for Folkestyrets Bevarelse.

Det aarlige Folkemøde i Mogenstrup i Gaar havde ikke vundet den Tilslutning, som Tilfældet ofte har været. Men Vejret var heller ikke indbydende, køligt og blæsende som det var, og sorte Skyer truede stadig med Regn. Men Grundlovsmøderne i Mogenstrup har sine trofaste Tilhængere, og da Provst Meinertsen, Mern, bød velkommen, var der samlet henved 300 Tilhørere om Talerstolen. Senere kom flere til, saa der ved Mødets Slutning var godt 400 Tilhørere.

Efter Sangen „I Danmark er jeg født“ bød

Provst Meinertsen, Mern, velkommen, idet han mindede om, at det i Dag var 85 Aar, siden Frederik VII underskrev Grundloven. Provsten skildrede Biskop Monrads store Indsats i Arbejdet for den ny Grundlov og fremhævede, at Monrad gik ud fra, at den fri Forfatning i sig selv vilde virke opdragende for Folket.

Naar man nu rundt om i Europa har forladt Folkestyret, er det et Spørgsmaal, om man ikke her har indladt sig paa noget, som man senere vil fortryde bitterligt.

Det danske Folk skæl betænke sig mange Gange, før det lader det frie Folkestyre afløse af Diktatur, af Enevælde. Vi skylder den frie Forfatning saa overordentlig meget — en Grundtvigs og en Vilh. Becks vækkende Gerning vilde være umulig under Diktatur og Enevælde, og det vilde være et skæbnesvangert Misgreb at opgive Folkestyret til Fordel for Diktaturet. Et Leve for vor Grundlov, det er den værd!

Man sang „Høje Nord“, og saa talte

Taler 1: Forstander **Uffe Grosen**, Vallekilde højskole

http://www.denstoredanske.dk/Dansk_Biografisk_Leksikon/Uddannelse_og_undervisning/H%C3%B8jskoleforstander/Uffe_Grosen

Taler 2: Pastor **Jersien**, Væggerløse

437 betalende voksne deltagere a' 0,50 kr.



Uffe Grosen,
Højskoleforstander

Forstander Uffe Grosen, Vallekilde.

Begivenhederne i Tyskland i de sidste 1½ Aar har gjort et dybt Indtryk paa de Danskes Sind. Vi satte Tyskland højt blandt Kulturnationer, og derfor forfærdet det, der er sket i Tyskland, os.

Forstanderen skildrede, hvorledes Folkestyret i Tyskland var trampet ned. Retten til at tale, tro og skrive frit er berøvet Folket, og den økonomiske Frihed er ophævet. Vi oplever Forhold, under hvilke Hykleriet, Angiveriet og Spioneriet flourerer. Den tidligere Kulturnation er ikke mere en Retsstat; den enkeltes Ve og Vel er underkastet Vilkaarlighed, saaledes som vi har set det overfor de Danske i Sydslesvig.

Vi forfærdes over Brunskjorterne og det hemmelige Statspolitis Terror og forbavses over, at Tyskland nedværdiger sig til at tage Gidsler for de Mænd, der har maattet flygte fra Hjem og Fædreland.

Hvad er det da for en
Magt, der har vendt op og
ned paa et helt Folks Liv?

Det er den opfanatiserede Nationalisme, der træder alt ned for Fode. Nationalismen har vi jo kendt før, men vi har sjælden set Nationalismen saa utilsløret og brutal som i vore Dages Tyskland.

Nationalsocialismen imponerer selv i vort lille fredelige Land, hvor nogle blakkede Mennesker har dannet Stormtropper og hvor nogle kritikløst efteraber Systemet sydfra. De Mennesker syntes ikke at forstaa, at de vil blive berøvet al Frihed, hvis Nationalsocialismen blev indført her.

Den fanatiserede Nationalisme er den primitive, brutale Kraft, og dens Gennembrud betyder et stort Kulturfald.

Højskoleforstanderen fremhævede, at denne Nationalisme forkyndte Hadets og Selvforherlighedens (og Selvforsyningens) Evangelium, og den forener sig med Militarismen og Vaabenfabrikanterne.

De unge, der nu saa ivrigt taler om Nazismen, bør holde sig for Øje, at denne Nationalismes Sød er Had, men dens Høst bliver Millioner unge Menneskers Blod.

Hvordan skal vi da møde den Bølge, der fra Tyskland slaar mod Danmark? Vi skal ikke møde denne Bølge med en tilsvarende dansk Nationalisme. Vi skal ikke lytte til den falske Paastand om, at Valget nu staar mellem Marxismen og Nationalsocialismen. Vi har jo en tredje Magt at holde frem, nemlig den folkelig-liberalistiske Bevægelse.

Den virkelige Modvægt mod Nationalismen er den danske Folkelighed,

hvis Kærne er Tillid til og Frihed for Folket. Kun gennem Friheden kan Folkets Fremskridt ske. Sproget er vel Folkets Aandehul, men Friheden er Folkelighedens Element.

Lad os derfor være paa Vagt overfor de trætte og mistrøstige Røster, der lyder om Folkestyret. Vi vil ikke have den alm. Valgret afskaffet, men vi ønsker, at Folket skal styres af de bedste, dem der vil fremme det fælles Tarv. Vi maa jo ikke glemme, at hvis Sær- og Partiinteresserne bliver for stærke, udhules Demokratiet og bringes til Opløsning.

Det gælder derfor om at udvikle og uddanne Folket til at tage Landets Skæbne i dets egen Haand.

Vi skal aldrig blive træt af at arbejde for Folkeoplysningen. I en Tid, hvor vi trues med Stænderaand og Klasseregimente, maa vi arbejde for den danske Folkelighed, som afviser al udvendig national Rummel og Koketteri med Nazismen. Vi vil have Lov til at udvikle vor danske Folkelighed og saa række Haanden ud til vore Venner i Norden og vore Slægtninge paa den anden Side Nordse.

Hvis vi blot staar sammen og holder ud, saa vil vi, maaske snarere end vi tror, opleve, at Bølgen fra syd bryder sammen, saa der atter bliver Basis for Fred og Folkelighed her i Verden. (Stærkt Bifald).

„Jeg elsker de grønne Lunde.“

Pastor Jersien,
Væggerløse,

Naar vi for faa Aar siden fejrede Grundloven, havde vi hele Folkets Tilslutning.

Men denne Sikkerhed for, at hele Folket er med, eksisterer ikke mere. Hos nogle Mennesker er der vaagnet en vis Mistillid til Parlamentarismen. Naar det er saadan, skyldes det ikke alene

Paavirkningen udefra; det hænger utvivlsomt ogsaa sammen med noget historisk, nemlig selve Grundloven og Maaden, hvorpaa Folket opnaaede Friheden.

Pastor Jersien skildrede det national-liberale Partis Stilling i det nationale Spørgsmaal (Danmark til Ejderen), og det politiske Spørgsmaal, hvor Partiet i Virkeligheden ønskede, at den jævne Mand ikke skulde have samme Magt som Intelligensen. I denne Forbindelse gav Tal. en interessant og levende Beskrivelse af Bladudgiveren Meyer Goldschmidt („Næstved Dagblad“, „Korsaren“ m. v.) og hans betydelige Indsats, baade i det slesvigske Spørgsmaal og i Opfyldelsen af Folkets Frihedskrav, hvor han stærkt hævdede, at Folket skulde opøves til Friheden, bl. a. gennem det kommunale Arbejde, der skulde være en Forskole for Statsarbejdet.

Nu gik det jo saadan, at Folket først gennem baade politiske Kampe i 80'erne og 90'erne kæmpede sig til den Ret, som de fik paa Papiret i 1849. Og efterhaanden fik vi Friheden til Bunds.

Men hvorfor har Ungdommen saa lidt Interesse for det parlamentariske Liv? Er det den

Nedgravning i de dybe Partigrøfter, som blev Følgen af de haarde politiske Kampe, der er Skyld heri? Jeg tror det. Vi mangler her den Overlegenhed, som karakteriserede Englænderne. De kan, naar store Ting staar paa Spil, fuldstændig skifte om paa Styrkeforholdet i Parlamentet. Herhjemme er vi kørt fast i Partigrøften, og det er dette Forhold, der har trættet Ungdommen ved det politiske Liv. Det største og bedste kommer jo for lidt til sin Ret, og det var netop dette, der skulde begeistre Ungdommen og drage den ind i det politiske Liv.

Men trods denne Mangel eller Umodenhed i det danske Folk, er Friheden alligevel blevet en Del af vort Liv, og vi vil nødig undvære den. Hvis Ungdommen blot mærkede Diktaturets Aag paa sin Nakke, vilde den straks rejse sig og ryste det af sig. Og det er mit Haab til den danske Ungdom, at den ikke vil give den Frihed fra sig, som er Folkets bedste Eje. (Bifald).

Provst Meinertsen takkede de to Talere, og Mødet sluttede derefter med „Dejlig er Jorden“.

5.6.1935

Folkemøderne i Sydsjælland

afholdes som sædvanlig Grundlovsdagen den 5. Juni i Mogenstrup Skov Kl. 3, hvor Slotspræst Geismar, København og Dommerforpagter Erik Appel, Sønderjylland, taler, **Entre 50 Øre**, og i Vordingborg paa Slots Ruinen den 15. Juni Kl. 3, hvor Biskop Rosendal taler. Endvidere Foredrag og Oplæsning af Dir. Hejle, København. — **Entre 75 Øre.**

P. I. V.
Jens Marinus Jensen. — Meinertsen.

Næstved Tidende den 31.5.1935

Taler 1: Slotspræst **Oscar Geismar**, København

Taler 2: Domæneforpagter **Erik Appel**, Ellehus
http://www.denstoredanske.dk/Dansk_Biografisk_Leksikon/Uddannelse_og_undervisning/H%C3%B8jskoleforstander/Erik_Appel

252 betalende voksne deltagere a' 0,50 kr.

1935 Torsdag Aften den 6. Juni.

Folke- og Ungdomsmøderne paa Grundlovsdagen.

Folkemødet i Mogenstrup.

Foredrag af Slotspræst Oscar Geismar og Domæneforpagter Appel.

Præstø Avis den 6.6.1935

Grundlovsmødet i Mogenstrup i Gaar Eftermiddag havde samlet godt et Par Hundrede Deltagere, deriblandt adskillige unge.

Foredragsholderne var denne Gang Slotspræst Oscar Geismar og Domæneforpagter Erik Appel, der begge i gode folkelige Foredrag om Tidens Spørgsmaal, set i aandeligt Lys, gav Tilhørerne en udbytterig Eftermiddag.

Efter Sangen „Syng med os baade Mark og Skov“ bød

Provst Meinertsen

velkommen. Naar vi samles her under de skønne Bøge, er det ikke bare en Skovtur. Det, vi samles om og mindes med Taknemmelighed er den Foraarstid, der gik over Danmark ved Grundlovens Givelse i 1849.

Hele Udviklingen herhjemme, aandelig og materielt, er af en saadan Art, at vi har Anledning til at holde Grundlovsfest. Under den Folkefrihed og Folkestyre, som Grundloven giver, havde de aandelige Bevægelser og Strømninger ikke faaet den Betydning, som de har.

Derfor kan vi ogsaa i Dag indlede vort Møde med et Leve for Danmarks Riges Grundlov. (Hurra!).

Man sang „Høje Nord, Friheds Hjem“, hvorefter

Slotspræst Oscar Geismar

i et livfuldt og aandsbaarent Foredrag skildrede det Tidehvert, vi lever i, og som Taleren betegnede som Afslutningen paa den Epoke, der kan kaldes Frigørelsesværket. Pastor Geismar ønskede ikke sit Foredrag, der var en stærk Appel til Fællesskabet og den ansvarsbevidste Folkefrihed, refereret.

Pastor Geismar afsluttede sit Foredrag med en smuk Hyldest til Danmark og den Aand, der gennem Danmarks skønne Natur taler til danske Hjerter, og bringer os i Forbindelse med dem, der forlængst er henfarne, og med de endnu ufødte Slægter. Men dansk Aand kan kun trives i Frihed, og Danmarks Folkefrihed afhænger da af, om Aanden ogsaa i Fremtiden frit kan bejle til Menneskene. Et Leve for gamle Danmark!

Provst Meinertsen takkede Pastor Geismar for Foredraget, og efter Sangen „Sorgløst kan vi ej synge dit Navn“, talte

Domæneforpagter Erik

Appel, Ellehus,

om Forholdene i „den truede Firkant“ i Nordslesvig.

Den Del af Nordslesvig, som ikke kan klare sig uden Hjælp, er de sydligste Egne fra Tønder til Tinglev.

Der hviler en Trusel over dette Bælte, og derfor har disse Sogne faaet Navnet „den truede Firkant“.

Tyskheden har gennem Aarhundreder angrebet Danskheden, dels gennem Sprog, dels gennem Sindelagsskifte. I 1914 var Sprogskiftet ført frem til Skelbækken. Der standsede det, saaledes at det med Rette kan siges, at den Statsgrænse, som blev trukket i 1920, allerede før havde vist sig at være en Grænse. Men Sindelagsskiftet var for saa vidt naaet højere op, nemlig i „den truede Firkant“, hvor der boede mange Hjemmetyskere. Men de taler Dansk, selv om Børnene lærer Tysk i Skolerne.

Her standsede Sprogskiftet, og Forsøg paa at faa det i Gang igen er mislykket.

At der foregik en Fortyskning af Sindelaget fra 1867 til Genforeningen skal ikke skjules. I

mit Sogn steg Tyskheden fra 1867 til 1912 fra 29 pCt. til 61 pCt. Men i 1920 dalede Tallet allerede til 42 pCt. og i 1925 yderligere til 32 pCt. Den Fortyskning, som konstateredes i 1912, var altsaa ikke rodfæstet.

Hvis det gamle Styre i Tyskland var fortsat, vilde Procenten utvivlsomt være dalet til de 29, men nu kom Omvæltningen i Tyskland, og den har virket som en Opstramning for Tyskheden, saaledes at Procenten er steget til 37.

Man skal ikke lade sig vildlede af disse Tal. Mange af de, der nu har svinget, er de samme, som hurtigt svingede over til Danskheden i 1920. Det er de „blakkede“, det er Mennesker, der svinger med Konjunkturerne. De blev Danske i 1920, fordi Konjunkturerne her tegnede bedst. Nu har den national-socialistiske Udvikling foreløbig bragt Tyskland Højkonjunktur, og selv om Højkonjunktur er en daarlig Forbunds-fælle, saa er disse Mennesker svinget tilbage.

Men selvfølgelig kan vi lære af de Tal, jeg har nævnt, og det bør siges, at hvis der ikke fra Danmarks Side arbejdes i „den truede Firkant“, saa vil Truslerne arbejde sig yderligere op i Nordslesvig.

Det gælder derfor først om, at vi gennem vort Arbejde kan afværge og vende Truslerne, saaledes at det bliver Tyskerne i Sydslesvig, der kan tale om en „truert Firkant“.

Men det betyder samtidig, at den danske Linie skal lægges om, at den fra en Forsvarslinie bliver en Angrebslinie. Skal den indre Grænse holdes i Fremtiden, maa vi være parate til Angreb.

I den Kamp, der foregaar i „den truede Firkant“, maa vi være aktive, baade vi, der bor dernede, og I heroppe i det gamle Land.

Men kan vi klare os? Ja, paa visse Betingelser. Vi maa have Lidenhedsfølelsen hos Danskerne dernede væk. En forsagt Danskhed kan ikke forsvare sig, og endnu mindre angribe. Vi maa hævde, at vi Danskere har vor særlige Opgave, ligesom Nazisterne har deres. Har vi blot Troen herpaa, bliver Lidenheden ikke en Hæmning, men en Spore i Arbejdet.

Dernæst maa vi arbejde uden at trættes paa at fæstne denne Del af Danmark til det øvrige Rige, gøre det til en levende Del af det danske Folk. Maaske faar vi ingensinde igen den Mulighed for at faa dansk Folkeliv til at gro frem i „den truede Firkant“, som vi har i Dag.

Og derfor maa der arbejdes nu, uden Hensyn til, hvad det koster. Vi skal staa sammen og gøre Arbejdet nu, gøre det paa vor jævne, ligefremme danske Maade, uden at lyt til de smeltende Toner, som kommer over Grænsen.

Men Arbejdet kan ikke gøres uden Hjælp. „Firkanten“ er en folkefattig Egn. Vi har Masser af Jord dernede, men vi trænger til, at nogle fra det gamle Land kommer derned og bygger Hjem paa denne barske, men minderrige Jord, som vi har faaet i Arv fra Slægterne før os. Brug den Arv, lad os hjælpe hinanden, vi dernede og I heroppe.

Der er Fare for Danskheden, men Faren kommer ikke fra Tyskerne. Faren ligger hos os selv. Og det beror paa os selv, om Truslen skal fjernes. (Bifald).

Provst Meinertsen takkede for det dygtige Foredrag og opfordrede til at støtte det nordjydske Arbejde, eventuelt ved, at de unge drog ned til „den truede Firkant“.

Provsten takkede Skovejeren, fordi man maatte benytte Mødepladsen, og Mødet sluttede derefter med „Vort Modersmaal er dejligt“.

Mødet i 1935 er det sidste grundlovsmøde i Mogenstrup Skov, arrangeret af

Foreningen af Indbydere til Folkemøder i Sydsjælland.

Fra 1936 afvikles møderne på Brøderup Højskole / Ungdomsskole.